

התנחלות בשכונות מגורים פלסטיניות בירושלים המזרחית

אפריל 2012

עובדות

כמעט 200,000 מתנחלים ישראלים גרים בהתנחלויות שהוקמו בירושלים המזרחית הכבושה, שסופחה לישראל באופן בלתי חוקי; 35 אחוזים מהשטחים המסופחים הופקעו והוקצו להתנחלויות. כ-2,000 מתנחלים חיים בליבן של שכונות פלסטיניות, בבתים שנתפסו באמצעים שונים, לרבות, בין היתר, יישומו של חוק נכסי נפקדים וטיפול, בבתי משפט ישראליים, בתביעות על נכסים שהיו לכאורה כבעלות יהודית קודם ל-1948.

התנחלויות כאלה מרוכזות במה שמכונה אזור "האגן הקדוש" - הכולל את הרבעים המוסלמי והנוצרי של העיר העתיקה, סילוואן, שייחי גיראח, א-טור (הר הזיתים), ואדי ג'וז, ראס אל עמוד וגיבל אל מוכבר. לאחרונה הפך בית חנינא, פרבר פלסטיני בחלקה הצפוני של ירושלים המזרחית, מטרה לפעילויות התנחלות ממין זה, הכוללות תוכנית לבנייתן של 60 יחידות דיור חדשות עבור מתנחלים (נמסר על ידי "שלום עכשיו").

באפריל 2012 גירשו הרשויות הישראליות בכוח שתי משפחות פליטים פלסטיניות (המונות 13 נפשות) מבתיהן שבבית חנינא, בעקבות תביעה משפטית שהגיש אזרח ישראלי, בתמיכתה של עמותת מתנחלים, ובה טען לבעלות על הנכס. לאחר מכן נמסרו הבתים למתנחלים.

בשייחי גיראח גורשו ב-2008-2009 תשע משפחות פלסטיניות, ובתיהן נמסרו למתנחלים, וכן כ-500 תושבים נוספים חיים בצילה של סכנת גירוש בכוח ועקירה בכפייה מאותה סיבה. תקריות דומות התרחשו גם בעיר העתיקה, בגיבל אל מוכבר ובראס אל עמוד.

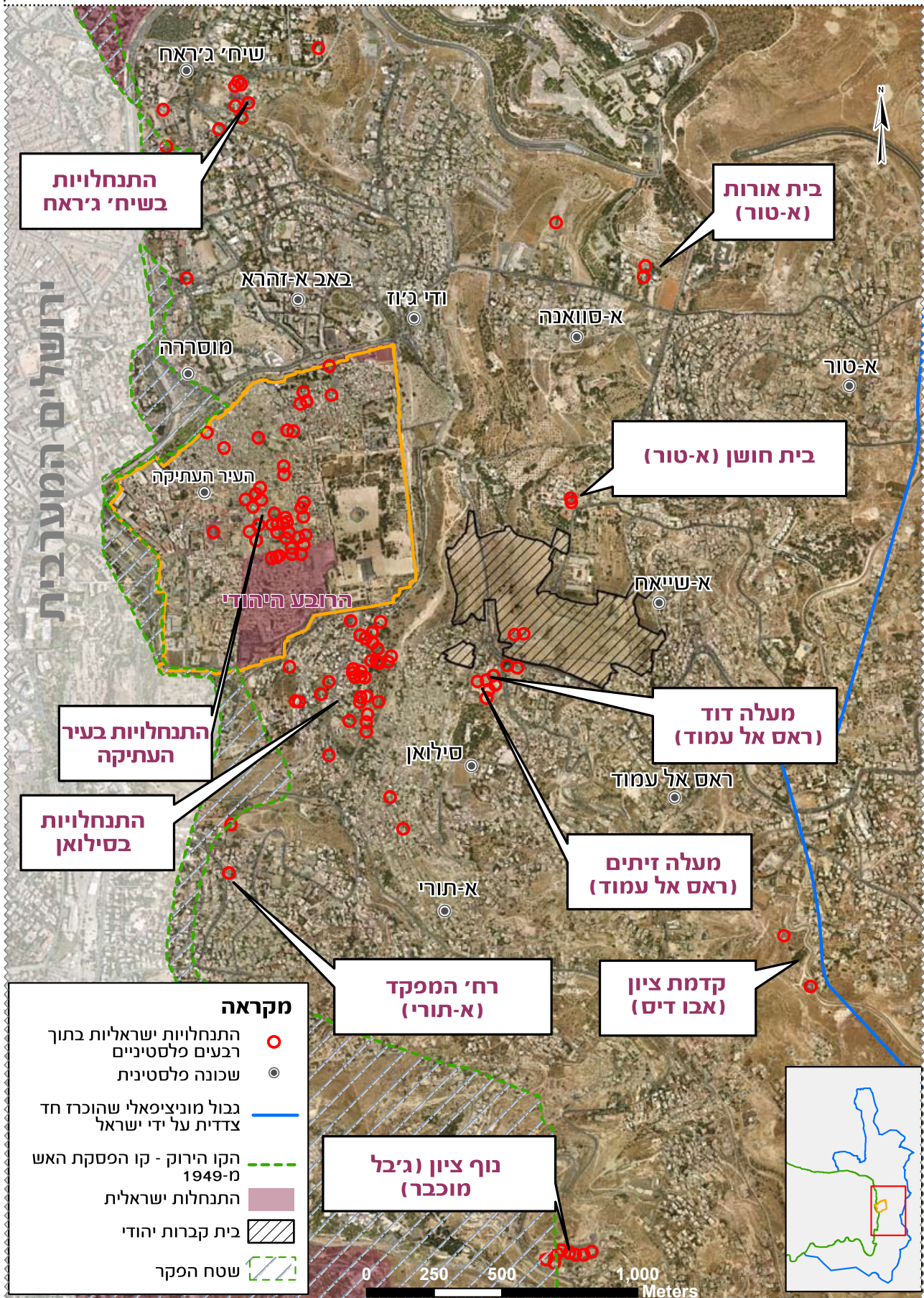
מאז תחילת שנת 2009, בהתנחלויות בסילוואן ובשייחי גיראח ובסביבותיהן לבדן, נהרג פלסטיני אחד ולפחות 430 נפצעו בהקשר של מתקפות מתנחלים ועימותים עם כוחות ישראליים ועם מאבטחים מחברות שמירה פרטיות.

למגורים וחופש התנועה. הפרישה המתמשכת של מאבטחים מחברות שמירה פרטיות ושל כוחות משטרה על מנת להגן על ההתנחלויות, במיוחד בסילוואן ובשייחי גיראח, הובילה גם היא לעימותים תכופים, הפוגעים בביטחונם הפיסי של תושבים פלסטינים.

4. ככוח הכובש, ישראל מחויבת להגן על האוכלוסייה האזרחית הפלסטינית. המשפט הבינלאומי אוסר על עקירה בכפייה של אזרחים ועל העברת מתנחלים אל תוך שטח כבוש, כמו גם על החרמת רכוש פרטי או השמדתו, אלא אם כן פעולות צבאיות מחייבות זאת לחלוטין. השימוש במערכת המשפט הישראלית לטיפול בתביעות לזכויות על נכסים בשטח כבוש גם הוא אינו חוקי מתוקף המשפט הבינלאומי, וכרוך באפליה נגד פליטים פלסטינים, שאינם מורשים לתבוע את רכושם שנותר בישראל.

1. בדומה ליתר ההתנחלויות הישראליות בשפ"כ, גם ההתנחלויות בירושלים המזרחית הינן בלתי חוקיות מתוקף החוק ההומניטרי הבינלאומי, מאחר שהן מהוות הפרה של סעיף 49 של אמנת גינבה הרביעית, האוסר על העברה של האוכלוסייה האזרחית של הכוח הכובש אל תוך שטח כבוש.
2. הקמתן של התנחלויות בליבן של שכונות פלסטיניות כרוכה לרוב בגירוש בכוח ובעקירה בכפייה של פלסטינים. בנוסף על אובדן בתיהן של המשפחות, גרמו גירושים אלה לעיתים קרובות לפגיעה במחיה ובגישה לשירותים בסיסיים, כמו חינוך ומים/תברואה. התוצאה הבלתי נמנעת מכך היא ירידה ברמת החיים, ותלות גוברת בסיוע הומניטרי. אצל ילדים, פגיעתה של העקירה בכפייה עלולה להיות הרסנית במיוחד, ולכלול הפרעת דחק פוסט-טראומטית, דיכאון וחרדה וכן ירידה בהישגים בלימודים.
3. בנוסף הובילה פעילות התנחלות זו לעלייה במתיחות, ולהגבלת המרחב הציבורי, הצמיחה

DISCLAIMER: The designations employed and the presentation of material on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the Secretariat of the United Nations concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Reproduction and/or use of this material is only permitted with express reference to "United Nations OCHA oPt" as the source.